



RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 64.650/3
van 11 december 2018

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2007 houdende de uitvoering van het decreet van 22 december 2000 betreffende de amateurkunsten’

Op 9 november 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2007 houdende de uitvoering van het decreet van 22 december 2000 betreffende de amateurkunsten’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 27 november 2018. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad, voorzitter, Peter SOURBRON en Koen MUYLLE, staatsraden, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 11 december 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2007 ‘houdende de uitvoering van het decreet van 22 december 2000 betreffende de amateurkunsten’ die betrekking hebben op de subsidiëring van internationale culturele projecten in de amateurkunstensector te vervangen.

Artikel 1 van het ontwerp vervangt hoofdstuk II van titel IV van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2007.

Afdeling 1 van dit hoofdstuk bepaalt wie in aanmerking komt voor een subsidie, alsook de ontvankelijkheidsvoorwaarden van de aanvraag. Afdeling 2 heeft betrekking op de internationale culturele projecten die worden georganiseerd in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De ontworpen artikelen 12 tot 15 van deze afdeling bepalen de procedure voor het indienen van de subsidieaanvraag, de inhoud van het projectdossier, de kwaliteitscriteria waarmee de adviescommissie rekening houdt en de procedure voor het nemen van een beslissing over de subsidieaanvraag. Afdeling 3 betreft de reistoelagen voor deelname aan een internationaal project met internationale uitstraling en bepaalt in dit verband de reiskosten die voor subsidiëring in aanmerking komen, de procedure voor het indienen van een aanvraag, de inhoud van de aanvraag, de kwaliteitscriteria voor de beoordeling van de aanvragen en de procedure voor het nemen van een beslissing. Afdeling 4 bevat bepalingen over de cofinanciering voor internationale projecten. De ontworpen artikelen 16/4 tot 16/8 van deze afdeling bepalen de subsidievoorwaarden, de procedure voor het indienen van een subsidieaanvraag, de inhoud van het projectdossier, de kwaliteitscriteria waarmee de adviescommissie rekening houdt, de procedure voor het nemen van een beslissing en de grenzen waarbinnen de subsidie wordt verleend. Afdeling “4” (lees: 5) bevat een overgangsbepaling inzake internationale reistoelagen.

Het te nemen besluit treedt in werking op 1 februari 2019.

3.1. De artikelen van het ontwerp die bepalen wie projectsubsidies kan aanvragen en die de procedure regelen voor het indienen en afhandelen van de aanvragen, vinden een uitdrukkelijke rechtsgrond in artikel 15, § 4, van het decreet van 22 december 2000 ‘betreffende de amateurkunsten’, gelezen in samenhang met artikel 15, § 2, 2°, van hetzelfde decreet.

De bepalingen van het ontwerp die de subsidievoorwaarden en kwaliteitscriteria vaststellen, vinden rechtsgrond in de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’), gelezen in samenhang met artikel 15, § 2, 2°, van het decreet van 22 december 2000.

3.2.1. Het ontworpen artikel 16, § 1, eerste lid, bepaalt dat ook “deskundigen ter zake” een reistoelage kunnen aanvragen om deel te nemen aan een internationaal project met internationale uitstraling.

Gevraagd naar de rechtsgrond voor deze bepaling verklaarde de gemachtigde:

“Ontworpen artikel 16, § 1 stelt: ‘Vlaamse amateurkunstengroepen, amateurkunstenaars of deskundigen ter zake kunnen een internationale reistoelage aanvragen’.

In artikel 15, § 3 van het decreet van 22 december 2000 wordt vermeld: ‘voor de projecten (...), worden de aanvragen ingediend door amateurkunstenorganisaties, amateurkunstengroepen en amateurkunstenaars’.

De bepaling ‘deskundigen ter zake’ werd opgenomen omdat dit in het huidige uitvoeringsbesluit één van de voorwaarden is, nl. in art. 16, § 1, 3° ‘het uitsturen van een Vlaams dirigent, regisseur, choreograaf, docent, deskundige of een Vlaams jurylid naar internationale activiteiten (...)’.

Om een limitatieve opsomming te vermijden, werd in de nieuwe regelgeving geopteerd voor de bredere term ‘deskundigen ter zake’.

Dit vindt wel degelijk een rechtsgrond in artikel 15, § 3 van het decreet van 22 december 2000 aangezien deskundigen ter zake thuishoren onder de categorie ‘amateurkunstenaars’. Naar ons inzien, moet deze bepaling dan ook niet geschrapt worden.”

3.2.2. Artikel 15, § 3, tweede zin, van het decreet van 22 december 2000 bepaalt dat de subsidieaanvragen voor projecten met betrekking tot internationale activiteiten worden ingediend door “amateurkunstenorganisaties, amateurkunstengroepen en amateurkunstenaars”. Deze decreetsbepaling biedt geen rechtsgrond voor het toekennen van internationale reistoelagen aan “deskundigen” die overeenkomstig het decreet van 22 december 2000 niet als individuele amateurkunstenaar kunnen worden beschouwd. Artikel 2, 1°, van het decreet van 22 december 2000 omschrijft het begrip “amateurkunsten” als “elke kunstvorm die in het kader van het sociaal-culturele gebeuren aan iedere burger de kans biedt om zich via kunstbeoefening en -beleving te ontplooiën en zijn potentiële creatieve vermogens te ontwikkelen op vrijwillige basis en zonder beroepsmatige doeleinden”. De duiding van de gemachtigde over de geïmagineerde deskundigen en hun automatische kwalificatie als amateurkunstenaar, strookt niet met de decretale begripsomschrijving van “amateurskunsten” waarin het vrijwillig en niet-beroepsmatig karakter als essentiële kenmerken worden vooropgesteld.

Bij gebrek aan rechtsgrond moeten de woorden “of deskundigen ter zake” weggelaten worden uit de regeling van het ontworpen artikel 16, § 1.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In het eerste lid van de aanhef dient meer specifiek te worden verwezen naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Artikel 1

5.1. Gevraagd naar een verantwoording, in het licht van het gelijkheidsbeginsel, voor het uitsluiten van concerttours of -reizen in het ontworpen artikel 16, § 1, tweede lid, antwoordde de gemachtigde:

“Met deze bepaling werd beoogd om te vermijden dat internationale concerttournees gefinancierd zouden worden via het decreet Amateurkunsten. Het is enkel de bedoeling om de internationale vervoerskosten naar het buitenland en terug te financieren, niet de vervoerskosten in het land zelf (wat wel het geval zou zijn bij concerttours), zoals bepaald in ontworpen artikel 16, § 2.

Bij nader inzien, kan [het] ontworpen artikel 16, § 1, tweede lid evenwel geschrapt worden aangezien concerttours door de huidige formulering in ontworpen artikel 16, § 2 *de facto* uitgesloten worden.”

Hiermee kan worden ingestemd.

5.2. In het ontworpen artikel 16/4 is sprake van cofinanciering die *gevraagd* is door een internationale instantie of organisatie terwijl in het ontworpen artikel 16/7, derde lid, gewag wordt gemaakt van de cofinanciering die *vereist* is.

Volgens de gemachtigde moet ook in de eerstgenoemde bepaling “vereist” worden geschreven.

5.3. In het ontworpen artikel 16/7, eerste lid, 3°, schrijve men “de aanvrager gevestigd in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad” in plaats van “de Vlaamse aanvrager”.

5.4. De onderverdeling “Afdeling 4. Overgangsbepaling” dient te luiden “Afdeling 5. Overgangsbepaling”.

5.5. Omtrent de overgangsbepaling van het ontworpen artikel 16/9 heeft de gemachtigde de volgende toelichting gegeven:

“In het huidige uitvoeringsbesluit wordt via artikel 11 bepaald dat ook verenigingen die aangesloten zijn bij een erkende organisatie voor amateurkunsten (= feitelijke verenigingen) een subsidieaanvraag mogen doen. De nieuwe regelgeving maakt via ontworpen artikel 11 komaf met deze regel. Ontworpen artikel 11, tweede lid, bepaalt immers dat de aanvrager over rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter moet beschikken (met uitzondering van de aanvragen van internationale reistoelagen, waar ook individuele amateurkunstenaars als natuurlijk persoon kunnen aanvragen). Vanuit beleidsoogpunt is het beter om feitelijke verenigingen niet meer toe te laten tot de

subsidielijnen. We werken hier in een internationale context waarbij een vorm van professionalisering wordt gevraagd ook al zijn de spelers van niet professionele aard. Maar het is evenwel zo dat er vandaag heel wat feitelijke verenigingen dossiers blijken in te dienen. Gelet op het feit dat de amateurkunstensector vooral een sector is van vrijwilligers en gekenmerkt wordt door een groot aantal feitelijke verenigingen (vele koren, amateurtheatergezelschappen e.d.m.) wordt een overgangsbepaling voorzien van 1 jaar. Zo hebben feitelijke verenigingen die in de toekomst nog subsidieaanvragen voor internationale reistoelagen willen doen, voldoende tijd om zich om te vormen naar een vereniging met rechtspersoonlijkheid met niet-commercieel karakter.”

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE